

Programowanie w języku C++ (EAR1S03006)

Politechnika Białostocka - Wydział Elektryczny
Automatyka i Robotyka, semestr III, studia stacjonarne I stopnia
Rok akademicki 2021/2022

Zajęcia nr 10 (15.12.2021)

dr inż. Jarosław Forenc

STL (ang. Standard Template Library)

- standardowa biblioteka szablonów (wzorców)
- opracowana w 1990 roku (Alex Stepanow, Meng Lee)
- w 1994 roku przyjęta jako standard - ANSI/ISO Standard C++
- zawiera szablony:
 - kontenerów (pojemników)
 - iteratorów
 - algorytmów
- **kontener**
 - jednostka umożliwiająca przechowywanie wielu wartości tego samego typu (kontenery w STL są homogeniczne - jednorodne)
 - przykłady: **vector**, **deque**, **list**, **set**, **multiset**, **map**, **multimap**
 - wybór kontenera zależy od problemu, który rozwiązujemy

STL (ang. Standard Template Library)

□ iterator

- obiekt pozwalający przemieszczać się po elementach kontenera (przypomina wskaźnik używany do odwoływania się do elementów tablicy)
- do iteratorów można stosować m.in. operatory: * (wyłuskania), ++, ==, !=

□ algorytmy

- grupa instrukcji opisujących sposób wykonywania konkretnego zadania, np. sortowanie, wyszukiwanie
- szablony funkcji globalnych działające dla każdego kontenera (np. sort, search, count, replace)
- algorytmy działają z iteratorami (ale także ze zwykłymi tablicami)

STL (ang. Standard Template Library)

- **deque** (kolejka, double ended queue)
 - kontener sekwencyjny - pozycja elementu w kontenerze zależy od czasu i miejsca, gdzie został wstawiony, a nie od jego wartości
 - dynamiczna tablica dwukierunkowa (kolejka o dwóch końcach)
 - umożliwia szybkie dodawanie i usuwanie elementów na obu końcach
- **list** (lista)
 - kontener sekwencyjny, lista dwukierunkowa
 - brak indeksowania elementów - elementy można dodawać i usuwać wszędzie (na początku, na końcu, w środku)
- **set** (zbiór), **multiset** (multi-zbiór)
 - kontener asocjacyjny - aktualna pozycja elementu w pojemniku zależy od jego wartości (automatycznie sortuje wartości)
 - implementowany w postaci zbalansowanego drzewa binarnego (BST)
 - każdy element może wystąpić tylko raz (**set**) lub wiele razy (**multiset**)

STL (ang. Standard Template Library)

- **map** (mapa, słownik), **multimap** (multi-mapa)
 - zawiera pary elementów: klucz / wartość
 - kontener asocjacyjny (automatycznie sortuje elementy względem klucza)
 - implementowany w postaci zbalansowanego drzewa binarnego (BST)
 - każdy klucz może wystąpić tylko raz (**map**) lub wiele razy (**multimap**)

STL - kontener vector

- dynamiczna tablica (wektor) mogąca zawierać elementy dowolnego typu
- wymaga dołączenia pliku nagłówkowego: `#include <vector>`
- można stworzyć pusty wektor i rozszerzyć go (zmniejszyć) na bieżąco

```
vector<int> vec;
```

- można określić rozmiar wektora przy deklaracji

```
vector<double> vec(10);
```

- można określić rozmiar wektora przy deklaracji i zainicjalizować go 0

```
vector<double> vec(10, 0.);
```

- `vector` działa najszybciej, gdy z góry zarezerwujemy obszar pamięci
- metoda `reserve()`

STL - metody kontenera vector

- `push_back()` - dodanie elementu na końcu
- `pop_back()` - usunięcie elementu z końca
- `size()` - zwraca liczbę elementów
- `at(i)` - zwraca element o indeksie i (sprawdza poprawność indeksu i)
- `[i]` - zwraca element o indeksie i (nie sprawdza poprawności indeksu i)
- `clear()` - usuwa wszystkie elementy
- `max_size()` - zwraca maksymalny rozmiar kontenera
- `empty()` - sprawdza czy kontener jest pusty
- `front()` - zwraca pierwszy element wektora
- `back()` - zwraca ostatni element wektora

Klasa `std::string`

- Klasa przeznaczona do wykonywania operacji na tekstach
- Informacje:
 - J. Grębosz: „Symfonia C++ standard”. Edition 2000, 2005. Rozdział 11, str. 503-614
 - <http://www.cplusplus.com/reference/string/string/> (ang.)
- Dołączenie pliku nagłówkowego (bez `.h` na końcu)

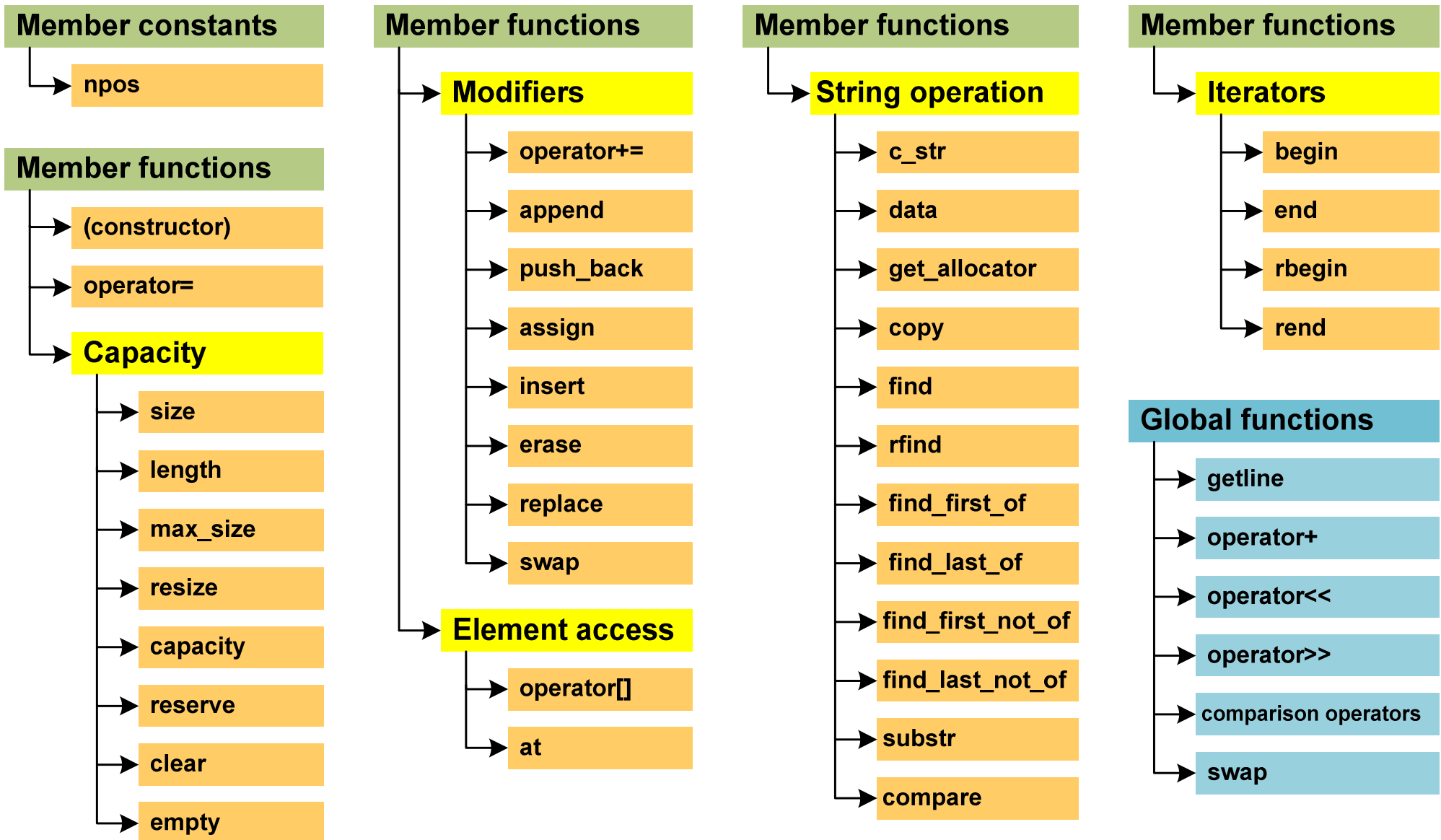
```
#include <string>
```


Klasa `std::string`

- Klasa jest częścią biblioteki standardowej, jej nazwa jest zadeklarowana w przestrzeni nazw `std`
- Dodając `using namespace std;` nie musimy poprzedzać identyfikatorów kwalifikatorem zakresu `std::`

```
#include <iostream>
#include <string>
using namespace std;
...
```

Klasa std::string

Klasa `std::string` - definiowanie obiektów

- Standardowa definicja obiektu:

```
nazwa_klasy nazwa_obiektu(argumenty konstruktora);
```

Przykłady:

```
string s1; // pusty string
string s2("Tekst"); // inicjalizacja C-stringiem
string s3("Tekst", 3); // inicjalizacja fragmentem C-stringu
string s4(10, '@'); // inicjalizacja 10 znakami '@'

cout << s1 << " " << s2 << " ";
cout << s3 << " " << s4 << endl;
```

```
Tekst Tek @@@@@@@@@@
```

Klasa `std::string` - definiowanie obiektów

- Inne przykłady:

```
char tab[10] = "Tekst";  
  
string s1(tab);           // inicjalizacja tablicą znaków  
string s2(s1);           // inicjalizacja innym obiektem klasy string  
string s3(s1, 2, 4);      // inicjalizacja fragmentem obiektu s1  
string s4(tab, 1, 3);     // inicjalizacja fragmentem tablicy tab  
string s5 = "Tekst";     // inicjalizacja C-stringiem  
  
cout << s1 << " " << s2 << " " << s3 << " ";  
cout << s4 << " " << s5 << endl;
```

```
Tekst Tekst kst eks Tekst
```

Klasa std::string - funkcje składowe

`size()`

`size_t size();`

`length()`

`size_t length();`

- Zwraca liczbę znaków w obiekcie

```
string str("12345678");  
size_t d1 = str.size();  
size_t d2 = str.length();  
  
cout << "Dlugosc = " << d1 << " " << d2 << endl;
```

Dlugosc = 8 8

Klasa `std::string` - funkcje składowe

`max_size()`

`size_t max_size();`

- Zwraca maksymalną liczbę znaków, które mogą być przechowywane w obiekcie

```
string str;  
cout << str.max_size() << endl;
```

4294967294

Klasa `std::string` - funkcje składowe

`resize()`

`void resize(size_t n, char c = '\0');`

- Zmienia długość tekstu przechowywanego w obiekcie
 - jeśli `n < size()`, to pozostawia tylko `n` pierwszych znaków
 - jeśli `n > size()`, to zapisuje `c` jako dodatkowe znaki

```
string s("123456789");  
  
cout << s << endl; s.resize(5);  
cout << s << endl; s.resize(15, '*');  
cout << s << endl;
```

```
123456789  
12345  
12345*****
```

Klasa `std::string` - funkcje składowe

`capacity()`

`size_t capacity();`

- Zwraca bieżący rozmiar zarezerwowanej pamięci do przechowywania tekstu w obiekcie

```
string str("12345678");  
cout << str.capacity() << endl;
```

15

Klasa `std::string` - funkcje składowe

`reserve()`

`void reserve(size_t res_arg=0);`

- Żąda zmiany rozmiaru zarezerwowanej pamięci do przechowywania tekstu w obiekcie
- Argument `res_arg` określa minimalny rozmiar, który będzie zarezerwowany (może on być większy)

```
string str;  
  
str.reserve(100);  
cout << str.capacity() << endl;
```

111

Klasa `std::string` - funkcje składowe

`empty()`

`bool empty();`

- Zwraca wartość `true` jeśli obiekt jest pusty

`clear()`

`void clear();`

- Usuwa tekst przechowywany w obiekcie

```
string str("12345678");  
  
if (!str.empty()) str.clear();  
cout << str.size() << "->" << str << "<-" << endl;
```

0-><-

Klasa `std::string` - funkcje składowe

`at()`

`char & at(size_t pos);`

`operator[]`

`char & operator [] (size_t pos);`

- Umożliwia odwoływanie się do wybranych znaków w tekście, `[]` - bez kontroli zakresu, `at()` - z kontrolą zakresu (błąd powoduje rzucenie wyjątku `out_of_range`)

```
string str("Napis testowy");  
for (int i=0; i<str.size(); i++) cout << str.at(i);  
for (int i=0; i<str.size(); i++) cout << str[i];
```

```
Napis testowyNapis testowy
```

Klasa std::string - funkcje składowe

operator +=

```
string & operator +=(const string &str);  
string & operator +=(const char *s);  
string & operator +=(char c);
```

- Dodaje na końcu istniejącego tekstu dodatkowy tekst z obiektu `str`, tekst z tablicy `s` (do znaku `\0`) lub znak `c`

```
string str("Dane: "), imie("Jan ");  
  
str += imie;  
str += "Kowalski";  
str += '\n';  
cout << str;
```

```
Dane: Jan Kowalski
```

Klasa `std::string` - funkcje składowe

`append()`

```
string & append(const string & str);  
string & append(const char * s);
```

- Dodaje na końcu istniejącego tekstu dodatkowy tekst z obiektu `str` lub tekst znajdujący się w tablicy `s` (do znaku `\0`)

`append()`

```
string & append(const string & str,  
               size_t pos, size_t n);
```

- Dodaje na końcu istniejącego tekstu `n` znaków z obiektu `str` począwszy od pozycji `pos`

Klasa `std::string` - funkcje składowe

`append()`

`string & append(const char* s, size_t n);`

- Dodaje na końcu istniejącego tekstu `n` pierwszych znaków z tablicy `s`

`append()`

`string & append(size_t n, char c);`

- Dodaje na końcu istniejącego tekstu `n` takich samych znaków `c`

Klasa std::string - funkcje składowe

- Przykład (append):

```
string s1("abc"), s2("123");  
char s[10]="ABCDEF";  
  
cout << s1 << endl;  
s1.append(s2);      cout << s1 << endl;  
s1.append(s, 4);    cout << s1 << endl;  
s1.append(3, '@');  cout << s1 << endl;
```

```
abc  
abc123  
abc123ABCD  
abc123ABCD@@@
```

Klasa std::string - funkcje składowe

assign()

```
string & assign(const string & str);  
string & assign(const char * s);  
string & assign(const string & str,  
               size_t pos, size_t n);  
string & assign(const char * s, size_t n);  
string & assign(size_t n, char c);
```

- Zastępuje istniejący tekst nowym tekstem
- Znaczenie parametrów jest takie samo jak dla **append()**

Klasa std::string - funkcje składowe

- Przykład (assign):

```
string s1("abc"), s2("123");  
char s[10]="ABCDEF";  
  
cout << s1 << endl;  
s1.assign(s2);      cout << s1 << endl;  
s1.assign(s, 4);    cout << s1 << endl;  
s1.assign(3, '@');  cout << s1 << endl;
```

```
abc  
123  
ABCD  
@@@
```

Klasa std::string - funkcje składowe

`insert ()`

```
string & insert(size_t pos1,  
               const string & str);
```

- Z obiektu `str` kopiuje cały tekst i wstawia począwszy od miejsca określonego przez `pos1`

`insert ()`

```
string & insert(size_t pos1, const string  
               & str, size_t pos2, size_t n);
```

- Z obiektu `str` kopiuje `n` znaków począwszy od miejsca określonego przez `pos2` i wstawia począwszy od miejsca określonego przez `pos1`

Klasa `std::string` - funkcje składowe

- Przykład (`insert`):

```
string str1("ABCDEFGHIJ"), str2("123456789");  
string str3("ABCDEFGHIJ");  
  
cout << str1 << endl;  
str1.insert(4, str2); cout << str1 << endl;  
  
cout << str3 << endl;  
str3.insert(4, str2, 3, 4); cout << str3 << endl;
```

```
ABCDEFGHIJ  
ABCD123456789EFGHIJ  
ABCDEFGHIJ  
ABCD4567EFGHIJ
```

Klasa std::string - funkcje składowe

`insert ()`

```
string & insert(size_t pos1,  
               const char *s, size_t n);
```

- Z tablicy znaków `s` kopiuje `n` pierwszych znaków i wstawia począwszy od miejsca określonego przez `pos1`

`insert ()`

```
string & insert(size_t pos1,  
               const char *s);
```

- Kopiuje wszystkie znaki z tablicy `s` i wstawia począwszy od miejsca określonego przez `pos1`

Klasa `std::string` - funkcje składowe

`insert ()`

```
string & insert(size_t pos1, size_t n,  
               char c);
```

- Wstawia `n` znaków `c` począwszy od miejsca określonego przez `pos1`

Klasa `std::string` - funkcje składowe

`erase()`

`string & erase(size_t pos=0, size_t n=npos);`

- Kasuje `n` znaków począwszy od pozycji `pos`
- `npos` - oznacza wszystkie znaki do końca

```
string str("123456789");  
  
str.erase(3,2); cout << str << endl;  
str.erase(4);   cout << str << endl;  
str.erase();   cout << str << endl;
```

```
1236789  
1236
```

Klasa std::string - funkcje składowe

swap ()

void swap(string & str);

- Wymienia tekst z obiektem **str**

```
string s1("12345"), s2("ABC");  
  
cout << "s1: " << s1 << " s2: " << s2 << endl;  
s1.swap(s2);  
cout << "s1: " << s1 << " s2: " << s2 << endl;
```

```
s1: 12345 s2: ABC  
s1: ABC s2: 12345
```

Klasa `std::string` - funkcje składowe

`c_str()`

`const char* c_str() const;`

- Tworzy tablicę znaków (C-string) zakończoną znakiem `\0` zawierającą tekst przechowywany w obiekcie i zwraca wskaźnik do tej tablicy

```
char *s;  
string str("ABC 123");  
  
s = new char[str.size()+1];  
strcpy(s, str.c_str());  
printf("%s\n", s);
```

ABC 123

Klasa `std::string` - funkcje składowe

`data ()`

```
const char* data() const;
```

- Zwraca wskaźnik do tablicy znaków zawierającej tekst przechowywany w obiekcie, ale bez `\0` na końcu

`copy ()`

```
size_t copy(char* s, size_t n,  
            size_t pos = 0) const;
```

- Z tekstu przechowywanego w obiekcie kopiuje `n` znaków począwszy od pozycji `pos` zapisując znaki w tablicy `s`
- Nie dodaje na końcu tablicy `s` znaku `\0`
- Zwraca liczbę faktycznie przekopiowanych znaków

Klasa std::string - funkcje składowe

`find()`

```
size_t find(const string& str, size_t pos = 0);  
size_t find(const char* s, size_t pos, size_t n);  
size_t find(const char* s, size_t pos = 0);  
size_t find(char c, size_t pos = 0);
```

- Szuka w stringu zawartości innego stringu (**str**), tablicy znaków (**s**) lub pojedynczego znaku (**c**)
- Zwraca pozycję pierwszego znaku zawierającego poszukiwaną zawartość
- **pos** określa pozycję, od której rozpoczyna się poszukiwanie, zaś **n** - liczbę poszukiwanych znaków
- Zwraca **npos**, gdy zawartość nie została znaleziona

Klasa `std::string` - funkcje składowe

`substr()`

`string substr(size_t pos=0, size_t n=npos);`

- Zwraca obiekt klasy `string` zawierający `n` znaków tekstu począwszy od pozycji `pos`

```
string s1("123456789"), s2;  
s2 = s1.substr(5, 3);  
cout << "s2: " << s2 << endl;
```

```
s2: 678
```

Klasa `std::string` - funkcje globalne

<code>getline()</code>	<pre>istream& getline(istream& is, string& str, char delim); istream& getline(istream& is, string& str)</pre>
------------------------	---

- Czyta znaki ze strumienia `is` do napotkania znaku `delim` lub `\n`, a następnie zapisuje je w obiekcie `str`

```
string str;  
  
cout << "podaj tekst: ";  
getline(cin, str);  
cout << "wczytany tekst: " << str << endl;
```

Klasa `std::string` - funkcje globalne

operator+	string + string	
	char* + string	string + char *
	char + string	string + char

- Zwraca `string` zawierający tekst będący połączeniem dodawanych argumentów

```
string str, str1("ABC"), str2("123");  
  
str = str1 + str2;    cout << str << endl;  
str = str2 + "DEF";  cout << str << endl;
```

```
ABC123  
123DEF
```

Klasa `std::string` - funkcje globalne

operatory relacyjne	<code>string != string</code>	<code>string == string</code>
	<code>string < string</code>	<code>string <= string</code>
	<code>string > string</code>	<code>string >= string</code>

- Porównuje dwa stringi zwracając **1** jeśli warunek jest prawdziwy i **0** jeśli warunek nie jest prawdziwy